เรื่อง ศาลเจ้าพ่อขุนสามชน

รายละเอียด

ศาลเจ้าพ่อขุนสามชนนั้น มีที่มาจากตำนานเจ้าพ่อขุนสามชน เจ้าเมืองฉอด โดยตำนานคร่าวๆ มีดังต่อไปนี้ พ่อขุนสามชน เป็นราชบุตรของ พ่อขุนจันคำเหลือง เจ้าเมืองฉอด และ เจ้าแตงอ่อน (เจ้ามุกขวดี) มีพระอนุชาชื่อ พ่อขุนพุฒวงษ์ยนต์หงส์ เมื่อพ่อขุนจันคำเหลืองสวรรคตแล้ว พ่อขุนสามชนราชบุตรองค์ใหญ่ได้สืบราชสมบัติในเมืองฉอดแทนพระราชบิดา

ต่อมามี เจ้าแม่มโนราห์ เป็นชายา เมืองฉอดปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอแม่ระมาดซึ่งอยู่เหนืออำเภอแม่สอดขึ้นไป พ่อขุนสามชนสืบราชสมบัติต่อมาไม่นาน ก็ทรงเริ่มทำสงครามแผ่ขยายอาณาเขต และด้วยเป็นขุนศึกที่เชี่ยวชาญเชิงยุทธ์ ประกอบกับมีน้ำพระทัยโอบอ้อมอารีย์รักไพร่ฟ้าข้าแผ่นดิน สาเหตุที่ขุนสามชน ทำศึกกับสุโขทัยนั้น เป็นเพราะความเข้าใจผิดกัน เพราะก่อนหน้านี้ ขอมสมาดโขลญลำพง ยึดอำนาจเป็นใหญ่ที่เมืองสุโขทัยและข่มเหงรังแกคนไทยมาก พ่อขุนสามชนจึงดำริว่า จะต้องยกกองทัพไปตีเมืองสุโขทัยก่อน เพื่อล้มอำนาจ ขอมสมาดโขลญลำพง และจะรวมไทยเข้าเป็นปึกแผ่นเข้าด้วยกัน โดยมีสุโขทัยเป็นเมืองแม่แต่ขณะที่ยกทัพไปนั้น

The Office Of Academic Resources

พ่อขุนบางกลางท่าว กับ พ่อขุนผาเมืองได้ ปราบขอมสำเร็จแล้วและพ่อขุนบางกลางท่าว ก็ได้ปราบดาภิเษกเป็นกษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัยทรง พระนามว่าพระเจ้าขุนศรีอินทราทิตย์ ขุนสามชนได้ข่าวก็รู้สึกยินดีเป็นล้นพ้น แต่ก็เดินทัพต่อเพื่อต้องการเกลี้ยกล่อมคนไทยด้วยกันให้เข้าสวามิภักดิ์ต่อกรุงสุโขทัย หาได้ต้องการเข่นฆ่าคนไทยด้วยกันไม่ แต่ทางสุโขทัยไม่ทราบเรื่อง เพราะขุนสามชนไม่ได้แจ้งให้ทราบจึงเกิดความเข้าใจผิด เมื่อกองทัพปะทะกันยังไม่ทันได้พูดจา จึงเกิดการต่อสู้กัน พ่อขุนสามชนกระทำยุทธหัตถีกับพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และเมื่อพ่อขุนศรีอินทราทิตย์อ่อนล้าและกำลังจะถอยร่นไปนั้น พ่อขุนรามราชบุตรก็เข้ามาช่วยจนขุนสามชนเสียหลักและบาดเจ็บหลายแห่ง จึงถอยทัพกลับเมืองฉอด

ฝ่ายพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ก็มิได้ติดตามไปซ้ำอีกเพราะเห็นเป็นไทยด้วยกัน ขุนสามชนรู้สึกเสียพระทัยมากที่ลูกหลานไทยตายไปจำนวนมาก เมื่อทรงหายจากประชวรแล้ว ก็ตัดสินพระทัยสละราชสมบัติให้พระอนุชา คือ พ่อขุนพุฒวงษ์ยนต์หงษ์ และตรัสสอนว่าให้ดูแลทุกข์สุขของราษฎรทุกคนเหมือนลูกหลาน จงรวมคนไทยที่แตกแยกเข้าด้วยกัน หากเกิดศัตรูที่เป็นคนต่างชาติจะมาเอาแผ่นดิน จงรวมพลังต่อสู้

ศาลเจ้าพ่อขุนสามชน ตั้งอยู่ทางขวามือ ทางหลวงหมายเลข 105 (ตาก-แม่สอด) ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 70-71 ศาลนี้เพิ่งสร้างเสร็จและทำพิธีเปิดเมื่อปลายปี 2523 เหตุที่สร้างศาลนี้เล่ากันว่ามีคหบดีผู้หนึ่งเจ็บปวดด้วยโรคอัมพาตมาช้านานแล้วได้ฝันว่ามีผู้มาบอกให้สร้างศาลแห่งนี้ขึ้นตรงบริเวณที่เป็นศาลปัจจุบัน คหบดีผู้นี้จึงสร้างศาลขึ้นถวายเรียกว่า ศาลเจ้าพ่อขุนสามชมนับแต่นั้นมาอาการของคหบดีผู้นั้น ก็เป็นปกติ ชาวบ้านจึงให้ความเคารพนับถือศาลนี้มาก

คำสำคัญ : ศาลเจ้าพ่อขุนสามชน

ที่มา : https://www.thai-tour.com/place/tak/maesot/1014

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2018-08-17

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=810&code_db=610002&code_type=TK007

The Office Of Academic Resource Information And Technology